

A-kiltalaiset päihdetoipujat vaativat päihdehuoltolain uudistamista

A-kiltalaiset päihdetoipujat ja läheiset vaativat sosiaali- ja terveydenhuollon lakeja muutettaessa päihdehuoltolain säilyttämistä ja uudistamista. Päihdehuoltolaki on tärkeä, koska se turvaa subjektiivisen oikeuden päihdehuollon palveluiden saamiseen. Monet A-kiltalaiset ovat käyttäneet päihdehuollon palveluita ja niiden avulla saavuttaneet lisää elinvuosia sekä päihteettömän ja mielekkään elämän.

Nykyinen päihdehuoltolaki turvaa monia tärkeitä asioita kuten asiakkaan itsemääräämisoikeuden, luottamuksellisuuden ja päihdeongelmaisen ja hänen läheistensä edun ensisijaisuuden. Ne tulee säilyttää myös uudistetussa päihdehuoltolaissa.

Päihdehuoltolakia uudistettaessa on lähdettävä siitä, että päihdehoidossa on kysymys muun sairauden hoitoon verrattavasta hoidosta, johon on subjektiivinen oikeus. Päihdehoitoon ohjaamisen tulee olla sujuvaa ja päihdehoidon hoitoketjun kokonaisvaltainen, asiakaslähtöinen, asiakkaan elämäntilanteen huomioiva sekä riittävän pitkäkestoinen. Päihdepalvelut tarvitsevat rinnalleen toimivan yhteistyön vertaistuen kanssa ja päihdehuollon palvelujen järjestäjän on tuettava kansalaislähtöistä vertaistukitoimintaa. Päihdepalveluita on oltava tarjolla päihdeongelmaiselle ja hänen läheisilleen, erityisesti lasten oikeus apuun ja tukeen on turvattava. Päihdepalvelut on järjestettävä asiakaslähtöisesti.

Päihdepalveluiden tulee koostua sosiaali- ja terveystalvueluista sekä niitä tukevista psykososiaalisen työn palveluista. Päihdehuoltolaissa on varmistettava, että

- päihdeongelmaisen käytettävissä on matalan kynnyksen paikkoja ja paikkoja, joissa voi saada apua myös anonyymisti
- päihdeasiakkaalla ja hänen läheisillään on oikeus sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palveluihin,
- päihdeasiakkaalla on oikeus tarpeen mukaiseen päihdeettömään palvelu- tai tukiasumiseen
- päihdehoidossa tulee asianmukaisen riippuvuuden hoidon olla ensisijaista, avohoito ei aina ole riittävää ja asianmukaista eikä sen ensisijaisuutta tule säätää
- päihdepalveluina tarjotaan asiakkaan tarpeen mukaan myös lääkkeetöntä hoitoa sekä riittävän pitkäkestoista laitostuntoutusta
- päihdetyön asiantuntemusta on tarjolla myös peruspalveluissa kuten sotokeskuksissa
- peruspalveluissa on saatavilla myös päihdehuollon kokemusasiantuntijan palveluita
- päihdehoidon suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioinnissa on mukana kokemusasiantuntemusta
- terveydenhuollon hoitotakuuseen liittyvät määräajat koskevat yksiselitteisesti myös päihdehoitoa

Opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoidosta annetun asetuksen (33/2008) sisältö voitaisiin sisällyttää päihdehuoltolakiin. Tavoitteena hoidossa tulee olla opioidiriippuvaisuudesta vierottaminen, ei korvaushoito.

Päihdehuoltolaki erillislakina on välttämätön. Päihteiden käyttö on Suomessa merkittävä kansanterveysongelma. Alkoholinkulutus on Suomessa terveysriski noin 500 000 henkilölle ja seurausvaikutukset koskettavat vielä monin kertaisesti tämän verran suomalaisia. Alkoholihaittojen on arvioitu aiheuttavan Suomelle noin 5 – 6 miljardin euron välittömät tai välilliset kustannukset. Mahdollisesti muuttuva alkoholilaki lisää alkoholin saatavuutta ja kulutusta ja siten myös päihdeongelmia, joiden hoidosta yhteiskunnan on otettava täysi vastuu.